

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tupakkaverosta annetun lain liitteen muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tupakkaverosta annettua lakia. Savukkeiden, sikareiden ja pikkusikareiden, piippu- ja savuketupakan sekä savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan veroa korotettaisiin keskimäärin 14 prosenttia. Korotukset kohdistuisivat tupakkatuotteiden yksikköveroon. Korotukset toteutettaisiin kahden vuoden aikana neljässä vaiheessa siten, että ensimmäinen korotus tehtäisiin vuoden 2020 alusta, toinen heinäkuun 2020 alusta, kolmas vuoden 2021 alusta ja neljäs korotus heinäkuun 2021 alusta. Korotukset olisivat euro-määräisesti yhtä suuria kaikissa vaiheissa.

Korotusten seurauksena arvioidaan savukkeiden ja savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan hintojen nousevan keskimäärin 12 prosenttia.

Esitys liittyy valtion vuoden 2020 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2020. Sovellettava verotaulukko muuttuisi puolen vuoden välein.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
PERUSTELUT	3
1 Asian tausta ja valmistelu	3
1.1 Tausta.....	3
1.2 Valmistelu	3
2 Nykytila ja sen arviointi.....	3
2.1 Lainsäädäntö	3
2.2 Käytäntö.....	5
2.3 Nykytilan arviointi	8
3 Tavoitteet	8
4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset	8
4.1 Ehdotukset.....	8
4.2 Pääasialliset vaikutukset	10
5 Muut toteuttamisvaihtoehdot	13
5.1 Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset.....	13
5.2 Ulkomaiden lainsäädäntö ja muut ulkomailta käytetyt keinot	14
6 Lausuntopalaute	14
7 Voimaantulo.....	15
8 Suhde muihin esityksiin.....	15
LAKIEHDOTUS	16
Laki tupakkaverosta annetun lain liitteen muuttamisesta	16
LIITE	17
LIITE	19
RINNAKKAISTEKSTI.....	19
Laki tupakkaverosta annetun lain liitteen muuttamisesta	19

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

1.1 Tausta

Pääministeri Antti Rinteen hallituksen hallitusohjelman mukaan tupakkaveroa korotetaan hallituskaudella asteittain yhteensä 200 miljoonalla eurolla. Tässä esityksessä ehdotettavilla korotuksilla toteutettaisiin puolet veronkorotuksesta asteittain vuosien 2020 ja 2021 aikana.

1.2 Valmistelu

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä yhteistyössä sosiaali- ja terveysministeriön kanssa.

Esityksestä pyydettiin lausuntoa eräiltä ministeriöiltä, viranomaisilta ja toimialan yrityksiltä, kaupan alaa ja veronmaksajia edustavilta järjestöiltä sekä terveysjärjestöiltä. Lausuntopyyntö ja saadut lausunnot ilmenevät [Valtioneuvoston hankeikkunasta](#).

2 Nykytila ja sen arviointi

2.1 Lainsäädäntö

Kansallinen lainsäädäntö

Tupakkaverosta annetussa laissa (1470/1994), jäljempänä *tupakkaverolaki*, määritellään verotettavat tupakkatuotteet ja säädetään veron määräämisen perusteista. Tupakkaveroa kannetaan savukkeista, sikareista ja pikkusikareista sekä irtotupakasta. Irtotupakka on verotuksellisesti jaettu kahteen eri tuoteryhmään, jotka ovat savukkeiksi käärittävä hienoksi leikattu tupakka, jäljempänä *kääretupakka*, sekä muu piippu- ja savuketupakka. Tupakkaveroa kannetaan myös muista tupakkaa sisältävistä tuotteista ja savukepaperista. Vuoden 2017 alusta tupakkaverolaajennettiin koskemaan myös sähkösavukkeissa käytettäviä nesteitä.

Tupakkaverolakiin kirjatun tavoitteen mukaan tupakkaveron tarkoituksena on muun ohella edistää niitä terveystaloudellisia tavoitteita, joista säädetään tupakkalaissa (549/2016). Tupakkalain tavoitteena on puolestaan ihmisille myrkyllisiä aineita sisältävien ja riippuvuutta aiheuttavien tupakkatuotteiden ja muiden nikotiinipitoisten tuotteiden käytön loppuminen.

Tupakkavero määrätään arvoperusteisena verona eli prosenttiosuutena tuotteen vähittäismyyntihinnasta sekä yksikköverona eli kappale- tai kilogrammaperusteisena verona. Vähittäismyyntihinnalla tarkoitetaan verovelvollisen ilmoittamaa vähittäismyyntihintaa. Halpahintaisista savukkeista, kääretupakasta ja sikareista kannetaan hintaan perustuvan veron osan ja yksikköveron sijaan yksikköperusteista vähimmäisveroa. Sähkösavukeneistä kannetaan ainoastaan yksikköveroa nesteen määrän perusteella, ja muita tupakkaa sisältäviä tuotteita verotetaan ainoastaan hintaan sidotulla verolla.

Sikareiden verorakenne perustui vuoden 2017 loppuun saakka ainoastaan arvoperusteiseen osaan, mutta vuoden 2018 alusta sikareilla on ollut savukkeiden tapaan arvo-, yksikkö- ja vähimmäisveroon perustuva verorakenne. Muutoksen tarkoituksena oli yhdenmukaistaa tupakkatuotteiden verotusta siten, ettei sikareiden verorakennetta hyödyntämällä voida pitää markkinoilla savukkeiden kaltaisia mutta kevyemmin verotettuja pikkusikareita.

Tupakkaveroa on korotettu vuodesta 2009 lähtien joka vuosi lukuun ottamatta vuosia 2011 ja 2013. Vuosina 2016—2019 veroa on korotettu puolivuositain. Veronkorotukset on pääasiallisesti toteutettu korottamalla tupakkaveron yksikköveroa. Lisäksi savukkeiden ja kääretupakan vähimmäisveron taso asetettiin kaikissa veronkorotuksissa siten, että korotus lievästi painotuisi halpahintaisiin tuotteisiin.

Vuoden 2019 heinäkuun alusta savukkeiden yksikköperusteinen vero on 66,50 euroa 1 000 kappaletta kohti ja arvoperusteinen vero 52 prosenttia vähittäismyyntihinnasta. Sikareiden ja pikkusikareiden vero on 0,025 euroa kappaleelta ja arvoperusteinen vero 34 prosenttia vähittäismyyntihinnasta. Piippu- ja savuketupakasta kannetaan yksikköperusteista veroa 61,50 euroa kilogrammalta ja arvoperusteista veroa 48 prosenttia vähittäismyyntihinnasta. Kääretupakasta kannetaan yksikköperusteista veroa 44,50 euroa kilogrammalta ja arvoperusteista veroa 52 prosenttia vähittäismyyntihinnasta. Muun tupakkaa sisältävän tuotteen ja savukepaperin vero on 60 prosenttia vähittäismyyntihinnasta. Sähkösavukkeiden vero on 0,30 euroa millilitralta sähkösavukeneestä.

Savukkeiden vähimmäisvero on 273,00 euroa 1 000 kappaletta kohti ja kääretupakan 166,50 euroa kilogrammalta. Sikareiden ja pikkusikareiden vähimmäisvero on 0,27 euroa kappaleelta. Vähimmäisverolla on selvä terveystaloudellinen tavoite, koska sillä turvataan se, että halpahintaisista tuotteista peritään hinnasta riippumatta tietty euromäärä veroa. Käytännössä savukkeiden vähimmäisvero on vuoden 2019 heinäkuusta lähtien tullut sovellettavaksi silloin, kun savukkeiden hinta on enintään 7,94 euroa 20 kappaleelta. Vähimmäisveroa sovelletaan kääretupakkaan, jonka hinta on enintään 7,04 euroa 30 gramman tupakkapussilta. Sikareiden ja pikkusikareiden vähimmäisveroa kannetaan puolestaan enintään 72 sentin hintaisista tuotteista.

Vuoden 2016 elokuussa tuli voimaan uusi tupakkalaki, jolla muutettiin monelta osin tupakkatuotteita koskevaa sääntelyä. Muun muassa sähkösavukkeet ja niissä käytettävät nesteet otettiin tupakkalain soveltamisalan piiriin ja siten käytännössä mahdollistettiin niiden markkinoilletulo. Muita verotuksen kannalta keskeisiä muutoksia olivat tupakkatuotteiden etämyyntikielto ja matkustajatuontirajoitus ETA-alueen ulkopuolelta sekä tunnusomaisten tuoksujen ja makujen käyttökielto savukkeissa ja irtotupakassa. Makuainekiello tulee voimaan 20.5.2020.

Euroopan unionin lainsäädäntö

Euroopan unionin yhdenmukaistetun valmisteverolainsäädännön piiriin kuuluvat savukkeet, sikarit ja pikkusikarit, kääretupakka sekä muu piippu- ja savuketupakka. Muut tupakkaa sisältävät tuotteet, sähkösavukeneet ja savukepaperi eivät kuulu unionin lainsäädännön alaisuuteen, mutta niistä kannetaan kansallista valmisteveroa Suomessa.

Jäsenvaltioita velvoittavat säännökset yhdenmukaistetusta tupakkaverotuksesta sisältyvät valmistettuun tupakkaan sovellettavan valmisteveron rakenteesta ja verokannoista annettuun neuvoston direktiiviin 2011/64/EU, jäljempänä *tupakkaverodirektiivi*. Jäsenvaltiot voivat kansallisesti säätää verotasonsa ja verorakenteensa omista poliittisista lähtökohdistaan vapaasti, kunhan ne noudattavat tupakkaverodirektiivissä tupakkatuotteille säädettyjä vähimmäisverotasoja, määritelmiä sekä muita verotukseen ja sen rakenteeseen liittyviä säännöksiä. Suomen kannalta direktiivin rajoitukset eivät ole kovin merkittäviä, sillä Suomen soveltamat verotasot ylittävät vähimmäisverotasot huomattavasti.

2.2 Käytäntö

Tupakkatuotteiden hinnat

Viime vuosina toteutetuilla veronkorotuksilla on tavoiteltu tupakkatuotteiden maltillista ja aseteittaista hinnannousua. Veronkorotusten yhteenlaskettu vaikutus hintoihin on kuitenkin ollut suuri. Vuoden 2019 veronkorotusten vaikutukset eivät ole vielä kaikilta osin toteutuneet, sillä ennen veronkorotusten voimaantuloa verovelvolliset luovuttavat tyypillisesti kulutukseen suuria määriä tupakkatuotteita, minkä vuoksi veronkorotusten vaikutukset tuotteiden hintoihin toteutuvat noin puoli vuotta veronkorotusten voimaantulon jälkeen. Arvioiden mukaan savukkeiden keskihinta on kaksinkertaistunut vuodesta 2008, kun viimeisinkin vuoden 2019 veronkorotus on toteutunut. Keskihinta on tällöin kasvanut hieman yli neljästä eurosta noin kahdeksaan euroon 20 kappaleelta. Verorasituksen arvioidaan tällöin kasvaneen noin 2,3-kertaiseksi vuoteen 2008 verrattuna. Keskihintaisesta savukeaskista kannetun tupakkaveron määrä oli noin 2,30 euroa 20 kappaleelta vuonna 2008, kun vuoden 2019 veronkorotusten toteuduttua sen arvioidaan olevan 5,50 euroa 20 kappaleelta.

Kääretupakan keskihinnan arvioidaan nousevan hieman savukkeita enemmän, noin 2,6-kertaiseksi vuoden 2008 tasoon verrattuna, kun vuoden 2019 veronkorotukset ovat toteutuneet. Keskihintaisen kääretupakan verorasitus on tällöin kasvanut 3,4-kertaiseksi vuoteen 2008 verrattuna.

Itse käärityt savukkeet ovat yhä tehdasvalmisteisia savukkeita halvempia, mikä johtuu myös siitä, että tehdasvalmisteinen savuke on pidemmälle jalostettu tuote. Keskihintaisen tehdasvalmisteisen savukeaskin arvioidaan maksavan vuoden 2019 veronkorotusten toteuduttua noin 8,10 euroa 20 kappaleelta, kun taas itse käärityn savukkeen arvioidaan maksavan noin 4,70—5,50 euroa 20 kappaleelta filteri ja savukepaperi mukaan luettuina riippuen siitä, miten paljon kääretupakkaa savuke sisältää.

Myös sikareiden tupakkaverorasituksen arvioidaan yli kaksinkertaistuneen vuosien 2009—2019 veronkorotusten seurauksena. Koska tupakkaveron osuus sikareiden hinnasta on kuitenkin alun perin ollut selvästi alhaisempi kuin sen osuus savukkeiden hinnasta, veronkorotukset ovat merkinneet huomattavasti maltillisempaa hinnannousua. Sikareiden keskihinnan arvioidaan kasvaneen yhteensä noin 45 prosenttia, kun viimeisinkin vuoden 2019 korotus on toteutunut.

Sähkösavukenesteet ovat Suomessa tulleet markkinoille vasta vuodesta 2017 lähtien, joten tietoa niiden hinnoista on hyvin vähän olemassa. Viitteellisten hintatietojen perusteella nikotiinipitoista sähkösavukenestettä sisältävä 10 millilitran säiliö maksaa noin 7,50 — 8,20 euroa.

Tupakkatuotteiden kulutus

Suomessa kulutettiin arvioiden mukaan vuonna 2018 vajaa 4 miljardia savuketta sekä runsas 600 000 kilogrammaa kääre- tai muuta piippu- ja savuketupakkaa. Vuodesta 2008 lukien savukkeiden kulutus on arvioiden mukaan vähentynyt noin neljänneksen ja kääretupakan noin viidenneksen. Kääretupakan kulutuksen lasku näyttää kuitenkin aivan viime aikoina tasaantuneen. Merkittävimpinä syinä tupakkatuotteiden kulutuksen laskuun voidaan pitää veronkorotuksista seurannutta hintojen nousua ja muita tupakkapoliittisia toimenpiteitä, joilla on pyritty vähentämään kulutusta.

Savukkeet muodostavat selvästi suurimman osan tupakkatuotteiden kulutuksesta. Kun laskeaan yhteen sekä kotimaassa myydyt tehdasvalmisteiset että itse käärityt savukkeet, kääretupakan osuus kaikista kulutetuista tuotteista on karkeasti arvioiden noin 15 prosenttia. Toisaalta nuuskan käyttö näyttää Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen tupakkatilaston mukaan yleistyneen, mutta sen kulutusmääristä ei ole käytettävissä tietoja.

Muista tupakkatuotteista poiketen sikareiden kulutus on 2010-luvulla tasaisesti kasvanut. Vuonna 2017 sikareiden verotettu määrä kasvoi merkittävästi johtuen halpojen pikkusikareiden määrän kasvusta. Sitten sikareiden kulutusmäärä näyttää alentuneen aiemmalle tasolle.

Sähkösavukkeiden kulutus on toistaiseksi hyvin vähäistä. Sähkösavukeneiteitä verotettiin noin 6 000 litraa vuonna 2018. Näistä valtaosa oli nikotiinipitoisia nesteitä, sillä nikotiinittomia sähkösavukeneiteitä ei juurikaan ole ilmoitettu verotettavaksi.

Verotuotot

Tupakkaveron tuotot ovat kasvaneet veronkorotusten myötä selvästi. Vuonna 2018 tupakkaveron tuotto oli 1 115 miljoonaa euroa, josta savukkeiden osuus oli lähes 90 prosenttia. Verotuoton kehitykseen liittyy vuosittain pientä vaihtelua riippuen siitä, miten toimijat ajoittavat varautumisensa veronkorotukseen eli luovuttavat tuotteita verottomasta varastosta verolliseen kulutukseen ennen korotusta. Vuoden 2018 verotuotto oli varastoinnin takia poikkeuksellisen korkea.

Taulukko 1. Tupakkaveron tuoton kehitys

Vuosi	Verotuotto, milj. euroa
2008	630
2009	689
2010	698
2011	739
2012	752
2013	848*
2014	785
2015	881
2016	975
2017	954
2018	1 115

* osa vuoden 2014 verokertymästä siirtyi vuodelle 2013

Matkustajatuonti ja salakuljetus

Kotimaisten tupakkatuotteiden hintojen nousu luo helposti kannustimia sekä verovapaalle matkustajatuonnille että salakuljetukselle ja muulle verotuksen ulkopuolelle jäävälle harmaatuonnille, sillä tupakkatuotteiden hintaerot lähialueisiin nähden ovat suuret. Toistaiseksi tilastoimaton eli Suomessa verottamattomien tupakkatuotteiden kulutus on kuitenkin ollut suhteellisen vakaata.

Savukkeiden tilastoimattoman kulutuksen arvioidaan olleen noin 11—13 prosenttia kokonaiskulutuksesta vuonna 2018. Savukkeiden kokonaiskulutuksen on arvioitu olleen noin 4,5 mil-

jardia savuketta, josta matkustajatuonnin osuus oli noin 8 prosenttia ja salakuljetettujen savukkeiden osuus 3—5 prosenttia.

Haastattelututkimusten perusteella on laskettu, että matkustajat toivat mukanaan ulkomaan-matkoilta noin 350 miljoonaa savuketta vuonna 2018. Tuotujen savukkeiden määrä on laske-
nut tasaisesti viimeisen 10 vuoden aikana. Matkustajatuontia hillitsee tupakkalain varoitus-
merkintöihin perustuva rajoitus, jonka mukaan matkustaja saa tuoda mukanaan Suomeen ai-
noastaan 200 kappaletta sellaisia savukkeita, joissa ei ole suomen- ja ruotsinkielisiä varoitus-
merkintöjä. Lisäksi tupakkatuotteiden maahantuontia rajoittaa se, että ETA-alueen ulkopuolel-
ta tupakkatuotteita saa tuoda mukanaan vain yli 24 tuntia kestävältä matkalta.

Myös savukkeiden salakuljetuksen voidaan sanoa olevan tällä hetkellä hallinnassa, mutta po-
tentiaali salakuljetuksen lisääntymiseen on olemassa. Tupakan salakuljetus on Suomessa kan-
sainvälisten toimijoiden organisoimaa, ja suuret hintaerot voivat lisätä sitä herkästi. Yleisesti
ottaen arvioidaan kuitenkin, että Suomeen tulee esimerkiksi väärennetyjä savukkeita hyvin
vähän toisin kuin moneen muuhun Euroopan maahan.

Taulukko 2. Savukkeiden hintoja Suomessa, Virossa ja Venäjällä vuonna 2018

	Hinta euroa/20 kpl
Keskihintainen savuke Suomessa	7,20
Halpa savuke Suomessa	7,10
Itse kääritty savuke* Suomessa	4,20–4,90
Keskihintainen savuke Virossa	3,60
Savuke Venäjällä	1,60

Lähde: Euroopan komissio, Tullin rikostorjunta.

* Hinta sisältää savukepaperin ja filterin sekä 0,75—0,9 grammaa kääretupakkaa.

Samaan aikaan kun savukkeiden matkustajatuonti on vähentynyt, suomalaiset matkustajat
tuovat mukanaan merkittävästi aiempaa enemmän nuuskaa. Haastattelututkimusten mukaan
nuuskan matkustajatuonti on kahden vuoden aikana kaksinkertaistunut vuosittaisesta noin yh-
deksästä miljoonasta rasiasta noin 17 miljoonaan rasiaan vuonna 2018. Lisäksi nuuskan laitton
välittäminen on yleistynyt. Nuuskarasia maksaa pimeillä markkinoilla Tullin arvion mukaan
tyypillisesti noin neljä euroa.

Tupakoinnin terveydelliset ja sosiaaliset vaikutukset

Tupakointi on yksi merkittävimmistä sairastavuuden ja ennenaikaisen kuolleisuuden riskiteki-
jöistä. On arvioitu, että joka toinen tupakoija kuolee ennenaikaisesti tupakan aiheuttamiin sai-
rauksiin. Vuonna 2012 tupakoinnista aiheutuvien sairauksien välittömien terveydenhuollon
kustannusten arvioitiin olevan noin 300 miljoonaa euroa.

Tupakoinnin vähenemisestä huolimatta vuonna 2017 työikäisistä miehistä päivittäin tupakoi
15 prosenttia ja naisista 12 prosenttia. Miesten tupakointi on vähentynyt pitkällä aikavälillä, ja
myös naisten tupakointi on 2000-luvun vaihteen jälkeen kääntynyt laskuun. Nuorten tupakoin-
ti on selvästi vähentynyt 2000-luvulla, mutta vuonna 2017 silti 16-vuotiaista pojista noin kuusi
prosenttia ja tytöistä seitsemän prosenttia tupakoi päivittäin. Sen sijaan nuuskan päivittäinen
käyttö on lisääntynyt etenkin nuorissa ikäryhmissä.

Suomalaisten keskimääräinen terveydentila on viime vuosina monessa suhteessa kohentunut, mutta sosioekonomiset terveyserot ovat suuret. Tupakointi on tässä yksi keskeinen tekijä. Tilastokeskuksen tulonjakotutkimuksen perusteella tupakointi on selvästi yleisempää alempiin tuloluokkiin kuuluvissa kotitalouksissa.

2.3 Nykytilan arviointi

Tupakkaveroa on korotettu vuosina 2009, 2010, 2012, 2014, 2015 sekä puolivuositain vuosina 2016–2019. Veronkorotuksia on perusteltu sekä valtiontaloudellisilla että terveystaloudellisilla syillä. Veronkorotuksilla on tavoiteltu maltillista tupakkatuotteiden hintojen nousua ja siten tupakan aiheuttamien haittojen ehkäisemistä. Tavoitteena on ollut mitoitaa korotukset niin, että tupakkatuotteiden hinnannousu ei johtaisi merkittävässä määrin kotimaisen myynnin korvautumiseen veron ulkopuolelle jäävällä matkustajatuonnilla tai salakuljetuksella.

Tupakkatuotteiden hintaan ja verotukseen vaikuttavat toimenpiteet ovat tehokas keino vaikuttaa tupakointiin väestötasolla. Vaikka verotuksella voidaan vaikuttaa tupakoinnin ja siitä aiheutuvien haittojen vähentämiseen, tupakkaverotuksen tasoa määritettäessä on tärkeää ottaa huomioon, että kotimaisten tupakkatuotteiden hintojen nousu luo kannustimia sekä matkustajatuonnille että harmaatuonnille lähialueilla myytävien tupakkatuotteiden suurien hintaerojen vuoksi. Liian suuret kertakorotukset voivat johtaa matkustajatuonnin ja laittomien tupakkatuotteiden välittämisen hallitsemattomaan kasvuun sekä sitä kautta veropohjan kaventumiseen ja verotuottojen laskuun ilman positiivisia terveysvaikutuksia. Tupakkatuotteiden harmaiden ja laittomien markkinoiden voidaan sanoa olevan Suomessa edelleen hallinnassa, mutta samalla kuitenkin matkustajatuonnin osuus savukkeiden kokonaiskulutuksesta on edelleen suhteellisen suuri.

3 Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on pääministeri Antti Rinteen hallituksen hallitusohjelman mukaisesti korottaa tupakkaveroa asteittain. Esityksellä toteutettaisiin vuosien 2020 ja 2021 aikana puolet hallituskauden yhteensä 200 miljoonan euron lisätuottotavoitteesta.

Veronkorotuksella tavoitellaan tupakkatuotteiden hintojen nousua ja siten tupakan aiheuttamien haittojen ehkäisemistä. Veronkorotuksen mitoituksessa huomioitaisiin kotimaisen hinnannousun vaikutus matkustajatuontiin, salakuljetukseen ja muihin harmaisiin markkinoihin. Hallitsematon matkustajatuonnin ja salakuljetuksen kasvu voisi vaarantaa tupakkaverotuksen valtiontaloudelliset ja terveydelliset tavoitteet.

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

4.1 Ehdotukset

Esityksessä ehdotetaan, että savukkeiden, sikareiden ja pikkusikareiden, piippu- ja savuketupakan ja kääretupakan veroa korotettaisiin keskimäärin 14 prosenttia. Korotukset kohdistettaisiin yksikköperusteiseen veroon.

Tupakkaveron korotus ehdotetaan toteutettavaksi neljässä vaiheessa vuosina 2020 ja 2021. Ensimmäinen korotus tehtäisiin vuoden 2020 alusta, toinen heinäkuun 2020 alusta, kolmas vuoden 2021 alusta ja neljäs korotus heinäkuun 2021 alusta. Korotukset olisivat euromääräisesti yhtä suuria kaikissa vaiheissa. Maltilliset korotukset puolivuositain helpottaisivat veronkorotuksen vaikutusten seurantaan sen sijaan, että tehtäisiin huomattavan suuri kertaluonteinen korotus.

Savukkeiden yksikköveroa ehdotetaan korotettavaksi vaiheittain 66,50 eurosta 79,50 euroon tuhannelta kappaleelta (taulukko 3). Savukkeiden arvoperusteisen veron ehdotetaan säilyvän ennallaan 52 prosentissa vähittäismyyntihinnasta. Savukkeiden vähimmäisveroa ehdotetaan korotettavaksi siten, että suhteellinen veronkorotus lievästi painottuisi halpahintaisiin tuotteisiin ja euromääräinen hinnannousu olisi saman suuruinen kaiken hintaisilla savukkeilla. Savukkeiden vähimmäisveroa korotettaisiin vaiheittain nykyisestä 273 eurosta 312 euroon tuhannelta kappaleelta (taulukko 3). Vähimmäisvero tulisi käytännössä sovellettavaksi enintään 8,94 euron hintaiseen 20 kappaleen savukeaskiin. Savukkeiden veronkorotus olisi keskimäärin yhteensä noin 14 prosenttia. Vuonna 2020 korotus olisi noin seitsemän prosenttia.

Taulukko 3. Savukkeiden yksikkövero ja vähimmäisvero korotuksen eri vaiheissa

Ajanjakso	Yksikkövero euroa/ 1 000 kpl	Vähimmäisvero euroa/ 1 000 kpl
1.1.–30.6.2020	69,75	282,75
1.7.–31.12.2020	73,00	292,50
1.1.–30.6.2021	76,25	302,25
1.7.2021–	79,50	312,00

Kääretupakan yksikköperusteista veroa ehdotetaan korotettavaksi vaiheittain 52,50 euroon kilogrammalta (taulukko 4). Kääretupakan vähimmäisveroa ehdotetaan korotettavaksi samoin periaattein kuin savukkeiden vähimmäisveroa eli siten, että suhteellinen veronkorotus lievästi painottuisi halpahintaisiin tuotteisiin. Kääretupakan vähimmäisvero nousisi vaiheittain nykyisestä 166,50 eurosta kilogrammalta 194,50 euroon kilogrammalta (taulukko 4). Vähimmäisveroa sovellettaisiin käytännössä enintään 8,19 euron hintaiseen 30 gramman kääretupakkapussiin.

Kääretupakan veronkorotus olisi keskimäärin yhteensä noin 14 prosenttia eli saman verran kuin savukkeilla. Vuonna 2020 korotus olisi noin seitsemän prosenttia. Euromääräisesti kääretupakan veronkorotus olisi kuitenkin yhtä savuketta kohden tehdasvalmisteisia savukkeita pienempi, sillä kääretupakan veron euromääräinen lähtötaso on matalampi.

Taulukko 4. Kääretupakan yksikkövero ja vähimmäisvero korotuksen eri vaiheissa

Ajanjakso	Yksikkövero euroa/kg	Vähimmäisvero euroa/kg
1.1.–30.6.2020	46,50	173,50
1.7.–31.12.2020	48,50	180,50
1.1.–30.6.2021	50,50	187,50
1.7.2021–	52,50	194,50

Piippu- ja savuketupakan yksikköperusteista veroa ehdotetaan korotettavaksi vaiheittain 75,50 euroon nykyisestä 61,50 eurosta kilogrammalta arvoperusteisen veron säilyessä ennallaan (taulukko 5).

Taulukko 5. Piippu- ja savuketupakan yksikkövero korotuksen eri vaiheissa

Ajanjakso	Yksikkövero euroa/kg
1.1.–30.6.2020	65,00
1.7.–31.12.2020	68,50
1.1.–30.6.2021	72,00
1.7.2021–	75,50

Sikareiden yksikköperusteista veroa ehdotetaan korotettavaksi vaiheittain 0,045 euroon kappaleelta (taulukko 6). Sikareiden vähimmäisveroa ehdotetaan korotettavaksi 0,31 euroon kappaleelta siten, että veron määrä olisi kappaleetta kohden sama kuin vähimmäisveron piirissä olevilla savukkeilla. Veronkorotus olisi keskimäärin yhteensä noin 13 prosenttia, halpahintaisilla sikareilla kuitenkin noin 15 prosenttia.

Taulukko 6. Sikareiden ja pikkusikareiden yksikkövero ja vähimmäisvero korotuksen eri vaiheissa

Ajanjakso	Yksikkövero euroa/kpl	Vähimmäisvero euroa/kpl
1.1.–30.6.2020	0,03	0,28
1.7.–31.12.2020	0,035	0,29
1.1.–30.6.2021	0,04	0,30
1.7.2021–	0,045	0,31

Sähkösavukeneiden veroa ei ehdoteta korotettavaksi, sillä sähkösavukeneiden verotuksen kannalta tärkeintä on varmistaa, että niiden kulutus tulee mahdollisimman kattavasti verotuksen piiriin. Verotason mitoitus veron käyttöönnoton yhteydessä sisälsi epävarmuuksia ja verotaso on eurooppalaisessa vertailussa suhteellisen korkea. Ensisijaista on varmistaa kulutuksen siirtymä kotimaiseen verolliseen myyntiin tilanteessa, jossa sähkösavukeneiden kuluttajat ovat tottuneet hankkimaan tuotteet Internet-kaupan avulla. Verotettavaksi ei ole myöskään tullut juuri lainkaan nikotiinittomia sähkösavukeneitä. Tarvittaessa sähkösavukeneiden veroa voidaan ehdottaa korotettavaksi myöhemmin.

Muun tupakkaa sisältävän tuotteen ja savukepaperin verojen ehdotetaan säilyvän ennallaan.

4.2 Pääasialliset vaikutukset*Taloudelliset vaikutukset*

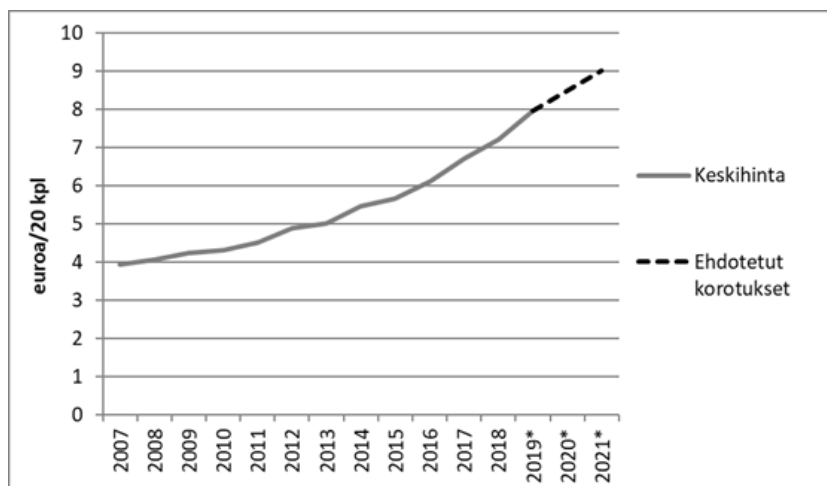
Ehdotettavien veronkorotusten seurauksena valtion tupakkaverotulojen arvioidaan kasvavan yhteensä 100 miljoonaa euroa vuositason vaikutuksena verrattuna tilanteeseen, jossa veromääriin ei tehtäisi muutoksia. Ottaen huomioon veronkorotusten ajoitukset, valmisteverojen tilitysjaksojen vaikutuksen vuosikertymään ja kokemukset verovelvollisten varautumisesta veronkorotukseen, vuoden 2020 tupakkaverokertymän arvioidaan kasvavan korotuksen seurauksena noin 17 miljoonaa euroa ja vuoden 2021 tupakkaverokertymän noin 57 miljoonaa euroa. Veronkorotuksen tuottovaikutus toteutuu täysimääräisenä vuonna 2022. Vastaavasti edellisen hallituskauden viimeisten veronkorotusten tuottovaikutus toteutuu täysimääräisesti vuonna 2020.

Verovelvollisten varautuminen tupakkaveron korotuksiin on yleisesti tiedossa, ja veronkorotuksia edeltävän varastoinnin suuruutta ja vaikutuksia pyritään ennakoimaan. Toisin kuin muissa valmisteveroissa, tupakkaverovelvolliset eivät voi varastoinnilla kasvattaa tuotteistaan saamia katteita, koska tupakkavero on maksettava siitä hinnasta, jolla tupakkatuotteita myydään kuluttajille. Varastoinnilla vaikutetaan ainoastaan veronkorotuksista seuraavan hinnan nousun ja verotuoton lisäyksen ajoitukseen, mikä voidaan tupakkaveron korotusten voimaantulon ajoituksessa ottaa huomioon.

Verotuottoarvioihin sisältyy joka tapauksessa epävarmuutta. Ennakoitua suurempi kulutuksen lasku tai muut vaikutukset tupakkamarkkinoihin voivat johtaa siihen, että verotuottovaikutus jää ennustettua pienemmäksi tai toteutuu arvioitua myöhemmin. Verotuotto vastaavasti kasvaa arvioitua enemmän, jos tupakkatuotteiden tilastoitu kulutus ei vähene odotusten mukaisesti tai tupakkatuotteiden hinnat kasvavat odotettua enemmän. Tupakkaveron tuottoon on sisällynyt vaihtelua kalenterivuodesta toiseen sen mukaan, miten toimijat ovat ajoittaneet veronkorotuksia edeltävän varastoinnin ja miten varastotasoja on muutettu.

Veronkorotuksen seurauksena savukkeiden hinnat nousisivat keskimäärin yhteensä 12 prosenttia, vuonna 2020 keskimäärin kuusi prosenttia. Savukkeiden hintojen arvioidaan nousevan yhteensä noin euron 20 kappaleen savukeaskilta, kun savukkeiden verottomien hintojen inflaatiokehitys otetaan huomioon. Vaikutus olisi suurin piirtein sama kaiken hintaisilla savukkeilla. Hinta-arvioissa on oletettu, että veronkorotukset siirtyisivät täysimääräisinä hintoihin. Veronkorotusten seurauksena savukkeiden keskihinnan arvioidaan nousevan noin yhdeksään euroon 20 kappaleen savukeaskilta.

Kuva 1. Savukkeiden keskihinnan kehitys sekä ennustettu hintakehitys ehdotettujen veronkorotusten seurauksena

Käätetupakan hinnat nousisivat yhteensä keskimäärin yhteensä 12 prosenttia, vuonna 2020 keskimäärin kuusi prosenttia. Verottomien hintojen ennustettu inflaatiokehitys huomioiden yhden käätetupakkapussin hinta nousisi yhteensä noin euron 30 grammalta, mikä tarkoittaa noin 0,5—0,6 euroa 20 kappaleelta riippuen siitä, miten paljon yhdessä savukkeessa on käätetupakkaa.

Sikareiden hinnat nousisivat yhteensä keskimäärin seitsemän prosenttia, josta kolme prosenttia vuonna 2020. Keskimäärin hinnannousu olisi noin kuusi senttiä sikarilta, kun verottomien hin-

tojen inflaatiokehitys otetaan huomioon. Veronkorotuksesta aiheutuva hinnannousu olisi euromääräisesti suurin piirtein saman suuruinen normaalin verorakenteen mukaisesti verotetuilla ja vähimmäisverotetuilla sikareilla. Muun piippu- ja savuketupakan hinta nousisi keskimäärin yhdeksän prosenttia, vuonna 2020 keskimäärin viisi prosenttia.

Ehdotettujen tupakkaveron korotusten takia kuluttajahintaindeksin muutoksen ennustetaan olevan vuositasolla veronkorotuksen takia noin 0,1 prosenttiyksikköä suurempi kuin ilman korotusta.

Tilastoidun kulutuksen arvioidaan veronkorotuksen vuoksi vähenevän. Muutoksen arvioinnissa on käytetty tupakkatuotteiden kysynnän hintajoustoa -0,38, joka perustuu kotimaisella aineistolla tehtyyn tutkimukseen (Friman 2017: Savukkeiden verotus ja kysynnän hintajousto Suomessa) ja on linjassa kansainvälisten tutkimustulosten kanssa. Veronkorotuksesta seuraavan tupakkatuotteiden vähittäishintojen nousun seurauksena tupakkatuotteiden kulutuksen arvioidaan vähenevän noin neljä prosenttia verrattuna tilanteeseen, jossa veronkorotuksia ei tehtäisi. Osa kulutuksen vähenemisestä voi kuitenkin korvautua lisääntyneellä verovapaalla matkustajatuonnilla, salakuljetuksella ja muulla verotuksen ulkopuolelle jäävälle harmaatuonnilla, jolloin kokonaiskulutuksen väheneminen voi jäädä pienemmäksi.

Veronkorotusten vaikutusten arviointia vaikeuttaa se, että tupakka on riippuvuutta aiheuttava tuote, joten kulutuksen vähenemä voi myös toteutua vasta pidemmällä aikavälillä. Hintamuutokset voivat myös johtaa siihen, että tapahtuu kulutuksen siirtymää eri tupakkatuoteryhmien välillä. Veronkorotusten seurauksena savukkeiden hintaero kasvaa laittomilla markkinoilla myytävään nuuskaan nähden, joten kulutus saattaa joiltain osin siirtyä Suomessa verollisina myytävistä tupakkatuotteista nuuskaan.

Ehdotettu tupakkaveron korotus kohdistuu tupakkateollisuuden toimijoihin eri tavoin riippuen yritysten markkinoista. Tupakkamarkkinat ovat niin Suomessa kuin kansainvälisestikin erittäin keskittyneet, ja esimerkiksi savukemarkkinoilla on Suomessa käytännössä kolme toimijaa. Merkittävät ja tiheään tehdyt veronkorotukset saattavat johtaa tilanteeseen, jossa tupakkamarkkinat muuttuvat entistä keskittyneemmiksi. Tällä saattaa olla myös vaikutusta eri toimijoiden toimintaedellytyksiin Suomessa.

Yhteiskunnalliset vaikutukset

Veronkorotuksen seurauksena tupakkatuotteiden kulutuksen arvioidaan vähenevän. Kulutuksen vähenemisestä johtuva terveyshaittojen vähenemä realisoituu kuitenkin vasta pitkällä aikavälillä. Väestötasolla arvioituna tupakoinnin vähentymisen voidaan olettaa tasaavan eri sosiaaliryhmien välisiä terveyseroja, sillä tupakointi on yleisempää alemmissa sosiaaliryhmissä. Tutkimuksissa on myös todettu, että tupakkatuotteiden, erityisesti halvempien, hintojen noustessa tupakkatuotteiden kulutus vähenee erityisesti nuorisolla aikuisia herkemmin. Kulutuksen väheneminen voi vaikuttaa tupakkatuotteiden myyjien kannattavuutta heikentävästi.

Tupakkatuotteiden veronkorotus voi johtaa tupakkatuotteiden salakuljetuksen lisääntymiseen, sillä tupakkatuotteiden hintaerot Suomen ja lähialueiden välillä ovat suuria. Hintaeron lisääntyminen voi lisäksi johtaa sellaisen tuonnin lisääntymiseen, jossa laillisesti matkustajatuontina tuotuja tupakkatuotteita välitetään kotimaassa laittomasti.

Tupakkavero on regressiivinen vero, eli maksettujen verojen osuus suhteutettuna käytettävissä oleviin tuloihin on korkeampi matalimmissa tuloluokissa kuin ylemmissä. Tupakointi on myös yleisempää alimmissa sosiaaliryhmissä ja siten veron korotuksen vaikutus ostovoimaan on suhteellisesti voimakkaampi alimmissa tuloluokissa. Toisaalta tällaisissa staattisissa laskel-

missa ei ole otettu huomioon veronkorotuksen vaikutusta tupakoinnin vähentämiseen tai lopettamiseen. Tällöin ei ole huomioitu niitä positiivisia vaikutuksia hyvinvointiin ja käytettävissä oleviin tuloihin, joita veronkorotuksella tavoitellusta tupakoinnin vähenemisestä syntyy.

Veronkorotuksen vaikutuksia tuloeroihin on arvioitu käyttäen Tilastokeskuksen kulutustutkimusta vuodelta 2016. Ehdotettu korotus vastaa käytettävissä oleviin tuloihin suhteutettuna alimmassa tulokymmenyksessä noin 0,3 prosenttia. Ylimmässä tulokymmenyksessä vastaava suhde on noin 0,02 prosenttia ja kotitalouksilla keskimäärin noin 0,08 prosenttia. Ehdotettu veronkorotus on luonteeltaan regressiivinen eli vaikuttaa suhteutettuna käytettävissä oleviin tuloihin enemmän matalampituloisten kotitalouksien asemaan. Näihin arvioihin liittyy kuitenkin huomattavaa epävarmuutta johtuen siitä, että tupakan kulutusmäärä on kulutustutkimuksessa huomattavan aliraportoitu.

Koska suurempi osuus tupakoitsijoista on miehiä, ehdotettu veronkorotus kohdistuisi enemmän miehiin.

5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

5.1 Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset

Tupakkaverotuksessa on useita elementtejä, mistä johtuen veronkorotus voitaisiin toteuttaa eri tavoin. Savukkeiden ja kääretupakan osalta veronkorotus ehdotetaan toteutettavaksi yksikköperusteista veroa korottamalla siten, että arvoperusteinen vero säilyisi ennallaan. Vaihtoehtona olisi korottaa myös arvoperusteista veroa. Arvoperusteisen veron korottamisen etuna olisi, että se voimistaisi mekanismia, jolla veron määrä nousee jatkossa vähittäismyyntihintojen noustessa. Toisaalta arvoveron määrä kasvaa yksikköveroa korotettaessa, vaikkei siihen itsessään tehtäisikään korotuksia, sillä arvoperusteinen vero lasketaan tuotteen verollisesta loppuhinnasta. Halvimpien savukkeiden tai halvemman hintaluokan kääretupakan verotukseen veronkorotuksen rakenteella ei ole merkitystä, sillä niitä verotetaan kiinteällä, yksikköperusteisella vähimmäisverolla.

Suomessa on katsottu, että tupakkaverotuksen kolmen veroelementin yhdistelmään perustavalla verorakenteella on tehokkaasti verotettu kaiken hintaisia savukkeita. Yksikköverolla verotetaan jokaista savuketta. Vahvasti yksikköveroon perustuvassa verorakenteessa veron osuus hinnasta on kuitenkin sitä pienempi mitä kalliimmasta savukkeesta on kysymys. Tämä olisi ongelmallista etenkin Suomen kaltaisilla markkinoilla, joilla kalliimpien savukkeiden markkinat ovat pitkälti keskittyneet. Arvoperusteisen veron ansiosta kalliiden savukkeiden suhteellinen verorasitus on voitu asettaa riittävän korkeaksi alentamatta kuitenkaan halpojen savukkeiden verorasitusta, sillä vähimmäisverolla turvataan se, että halpojen savukkeiden vero on terveyspoliittisesti riittävän korkea. Edullisempien savukkeiden tupakkaveron määrä on tällä hetkellä runsas 70 prosenttia vähittäismyyntihinnasta, ja kalleimpien runsas 65 prosenttia. Toisaalta vahvasti yksikköperusteinen veromalli aiheuttaisi merkittävän hinnannousun halvoille savukkeille, mikä voisi lisätä riskiä savukkeiden matkustajatuonnin samoin kuin harmaatuonnin kasvulle. Arvoveron ansiosta tupakkaveron määrä on myös automaattisesti seurannut inflaatiota sellaisinaanakin vuosina, joina veronkorotuksia ei ole tehty.

Lisäksi on huomattava, että Suomessa savukkeiden verorakenne painottuu jo nykyisin suurelta osin yksikköperusteiseen verotukseen, sillä yksikköperusteisella vähimmäisverolla verotettiin vuonna 2018 noin kolmasosa savukkeista. Voidaankin arvioida, että nykyinen tupakkaveron rakenne toteuttaa verolle asetetut terveydelliset ja valtiontaloudelliset tavoitteet hyvin.

5.2 Ulkomaiden lainsäädäntö ja muut ulkomailla käytetyt keinot

Tupakkaverotuksen taso ja siten myös tupakkatuotteiden hinnat vaihtelevat EU-maissa huomattavasti huolimatta siitä, että tupakkaverotusta on yhdenmukaistettu. Suomessa on EU-maiden neljänneksi korkein vero- ja hintataso, kun vertaillaan kunkin maan keskihintaisia savukkeita. Savukkeiden verotus on korkeinta Irlannissa ja Iso-Britanniassa sekä Ranskassa. Euro-määräisiä verorasituksia vertailtaessa on kuitenkin otettava eri maiden hintatasojen lisäksi huomioon niiden lähialueiden hintatasot.

Myös savukkeiden verorakenne vaihtelee huomattavasti jäsenvaltioiden kesken, eikä jäsenvaltioiden soveltama verorakenne ole riippuvainen niiden soveltamasta savukeverotuksen tasosta. Useimmissa jäsenvaltioissa on käytössä Suomen tapaan vähimmäisvero.

Ruotsin ja Tanskan savukkeiden hintataso on alhaisempi kuin Suomessa. Savukkeiden keskihinta on noin 80 prosenttia Suomeen verrattuna.

Viro on viime vuosina korottanut tupakkaveroa vuosittain, mutta tästä huolimatta tupakkatuotteiden hintaerot Suomen ja Viron välillä ovat edelleen suuret. Savukkeiden keskihinta on Virossa noin puolet Suomeen verrattuna.

Tupakkaveron korotuksia tehdessään Viro kohtaa matkustajatuonnin ja harmaatuonnin osalta pitkälti samat haasteet kuin Suomi. Viron ja sen lähialueiden välisen savukkeiden suuren hintaeron takia on oletettavaa, että Viron on mahdollista jatkossakin korottaa tupakkaveroaan vain maltillisesti.

6 Lausuntopalaute

Lausunnoissaan sosiaali- ja terveysministeriö, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos sekä terveysjärjestöt kannattivat ehdotettuja veronkorotuksia. Suomen ASH ry katsoi, että kääretupakan veronkorotuksen pitäisi olla yhtä savuketta kohden saman suuruinen kuin tehdasvalmisteisen savukkeen. Terveysjärjestöjen mielestä myös sähkösavukeneiteiden veroa tulisi korottaa, mutta sosiaali- ja terveysministeriön mielestä verotason mitoitukselta on hyvä saada ensin kokemusta ja nikotiinittomat nesteet tulisi saada paremmin verotuksen piiriin. Sähkösavukeneiteiden käyttäjiä edustavan järjestön mielestä sähkösavukeneiteiden veroa tulisi alentaa tai se kuuluisi poistaa. Philip Morris Finland Oy katsoo, että savuttomat tupakkatuotteet eivät ole yhtä haitallisia kuin perinteiset tupakkatuotteet ja tupakka- ja nikotiinituotteita pitäisi verottaa niiden riskiprofilin mukaisesti.

Päivittäistavarakauppa ry vastusti ehdotettuja veronkorotuksia muun muassa salakuljetuksen ja matkustajatuonnin lisääntymisen takia. Tupakkateollisuusliitto ry puolestaan katsoi, että tupakkaveron korotukset näyttäisivät saavuttaneen tavoitteensa ilman toteutuneita riskejä, mutta samanaikaisesti korotukset ovat vaikuttaneet nuuskan kulutuksen kasvuun. Veronmaksajain keskusliitto pitää veronkorotuksia perusteltuna osana veropolitiikkaa, jossa verotuksen painopistettä siirretään kulutuksen suuntaan, mikä edellyttää samanaikaista ansiotulojen verotuksen keventämistä.

Lausunnot eivät anna aihetta muutoksiin esityksestä ilmenevillä perusteilla. Sähkösavukeneiteiden veron korottamista ja kääretupakan veronkorotuksen mitoitukselta on mahdollista harkita vuosien 2022—2023 tupakkaveron korottamisen yhteydessä, kun näiden tuotteiden kulutuksen kehityksestä on kertynyt enemmän tietoa.

7 Voimaantulo

Ehdotetaan, että laki tulee voimaan 1.1.2020.

8 Suhde muihin esityksiin

Esitys liittyy esitykseen valtion vuoden 2020 talousarvioksi ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Edellä esitetyn perustella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Lakiehdotus

Laki

tupakkaverosta annetun lain liitteen muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tupakkaverosta annetun lain (1470/1994) liite, sellaisena kuin se on laissa
838/2017, seuraavasti:

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____
kuuta 20 _____.

Helsingissä 7 päivänä lokakuuta 2019

Pääministeri

Antti Rinne

Valtiovarainministeri Mika Lintilä

Liite

VEROTAULUKKO A
Sovelletaan 1.1.–30.6.2020

Tuote	Tuote-ryhmä	Euroa/yksikkö	Prosenttia vähittäismyyntihinnasta
Savukkeet	1.	69,75/1000 kpl	52,0
-- Savukkeiden vähimmäisvero	1A.	282,75/1000 kpl	—
Sikarit ja pikkusikarit			
-- Sikarit	2.	0,03/kpl	34,0
-- Sikareiden vähimmäisvero	2A.	0,28/kpl	—
-- Pikkusikarit	2B.	0,03/kpl	34,0
-- Pikkusikareiden vähimmäisvero	2C.	0,28/kpl	—
Piippu- ja savuketupakka	3.	65,00/kg	48,0
Savukkeiksi käärittävä hienoksi leikattu tupakka	4.	46,50/kg	52,0
-- Savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vähimmäisvero	4A.	173,50/kg	—
Savukepaperi	5.	—	60,0
Muu tupakkaa sisältävä tuote	6.	—	60,0
Sähkösavukeneste			
-- nikotiinipitoinen	7.	0,30/ml	
-- nikotiiniton	7A.	0,30/ml	

VEROTAULUKKO B
Sovelletaan 1.7.–31.12.2020

Tuote	Tuote-ryhmä	Euroa/yksikkö	Prosenttia vähittäismyyntihinnasta
Savukkeet	1.	73,00/1000 kpl	52,0
-- Savukkeiden vähimmäisvero	1A.	292,50/1000 kpl	—
Sikarit ja pikkusikarit			
-- Sikarit	2.	0,035/kpl	34,0
-- Sikareiden vähimmäisvero	2A.	0,29/kpl	—
-- Pikkusikarit	2B.	0,035/kpl	34,0
-- Pikkusikareiden vähimmäisvero	2C.	0,29/kpl	—
Piippu- ja savuketupakka	3.	68,50/kg	48,0
Savukkeiksi käärittävä hienoksi leikattu tupakka	4.	48,50/kg	52,0
-- Savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vähimmäisvero	4A.	180,50/kg	—
Savukepaperi	5.	—	60,0
Muu tupakkaa sisältävä tuote	6.	—	60,0
Sähkösavukeneste			
-- nikotiinipitoinen	7.	0,30/ml	
-- nikotiiniton	7A.	0,30/ml	

VEROTAULUKKO C
Sovelletaan 1.1.–30.6.2021

Tuote	Tuote-ryhmä	Euroa/yksikkö	Prosenttia vähittäismyyntihinnasta
Savukkeet	1.	76,25/1000 kpl	52,0
-- Savukkeiden vähimmäisvero	1A.	302,25/1000 kpl	—
Sikarit ja pikkusikarit			
-- Sikarit	2.	0,04/kpl	34,0
-- Sikareiden vähimmäisvero	2A.	0,30/kpl	—
-- Pikkusikarit	2B.	0,04/kpl	34,0
-- Pikkusikareiden vähimmäisvero	2C.	0,30/kpl	—
Piippu- ja savuketupakka	3.	72,00/kg	48,0
Savukkeiksi käärittävä hienoksi leikattu tupakka	4.	50,50/kg	52,0
-- Savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vähimmäisvero	4A.	187,50/kg	—
Savukepaperi	5.	—	60,0
Muu tupakkaa sisältävä tuote	6.	—	60,0
Sähkösavukeneste			
-- nikotiinipitoinen	7.	0,30/ml	
-- nikotiiniton	7A.	0,30/ml	

VEROTAULUKKO D
Sovelletaan 1.7.2021 lukien

Tuote	Tuote-ryhmä	Euroa/yksikkö	Prosenttia vähittäismyyntihinnasta
Savukkeet	1.	79,50/1000 kpl	52,0
-- Savukkeiden vähimmäisvero	1A.	312,00/1000 kpl	—
Sikarit ja pikkusikarit			
-- Sikarit	2.	0,045/kpl	34,0
-- Sikareiden vähimmäisvero	2A.	0,31/kpl	—
-- Pikkusikarit	2B.	0,045/kpl	34,0
-- Pikkusikareiden vähimmäisvero	2C.	0,31/kpl	—
Piippu- ja savuketupakka	3.	75,50/kg	48,0
Savukkeiksi käärittävä hienoksi leikattu tupakka	4.	52,50/kg	52,0
-- Savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vähimmäisvero	4A.	194,50/kg	—
Savukepaperi	5.	—	60,0
Muu tupakkaa sisältävä tuote	6.	—	60,0
Sähkösavukeneste			
-- nikotiinipitoinen	7.	0,30/ml	
-- nikotiiniton	7A.	0,30/ml	

*Liite
Rinnakkaisteksti*

Laki

tupakkaverosta annetun lain liitteen muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tupakkaverosta annetun lain (1470/1994) liite, sellaisena kuin se on laissa 838/2017, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

VEROTAULUKKO A Sovelletaan 1.1.–30.6.2018

Tuote	Tuote-ryhmä	Euroa/yksikkö	Prosenttia vähittäismyyntihinnasta
Savukkeet	1.	53,75/1000 kpl	52,0
-- Savukkeiden vähimmäisvero	1A.	235,50/1000 kpl	—
Sikarit ja pikkusikarit			
-- Sikarit	2.	0,01/kpl	34,0
-- Sikareiden vähimmäisvero	2A.	0,24/kpl	—
-- Pikkusikarit	2B.	0,01/kpl	34,0
-- Pikkusikareiden vähimmäisvero	2C.	0,24/kpl	—
Piippu- ja savuketupakka	3.	46,50/kg	48,0
Savukkeiksi käärittävä hienoksi leikattu tupakka	4.	36,25/kg	52,0
-- Savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vähimmäisvero	4A.	143,25/kg	—
Savukepaperi	5.	—	60,0
Muu tupakkaa sisältävä tuote	6.	—	60,0
Sähkösavukeneste			
-- nikotiinipitoinen	7.	0,30/ml	—
-- nikotiiniton	7A.	0,30/ml	—

VEROTAULUKKO B Sovelletaan 1.7.–31.12.2018

Tuote	Tuote-ryhmä	Euroa/yksikkö	Prosenttia vähittäismyyntihinnasta
Savukkeet	1.	58,00/1000 kpl	52,0
-- Savukkeiden vähimmäisvero	1A.	248,00/1000 kpl	—
Sikarit ja pikkusikarit			
-- Sikarit	2.	0,015/kpl	34,0

HE 25/2019 vp

-- Sikareiden vähimmäisvero	2A.	0,25/kpl	—
-- Pikkusikarit	2B.	0,015/kpl	34,0
-- Pikkusikareiden vähimmäisvero	2C.	0,25/kpl	—
Piippu- ja savuketupakka	3.	51,50/kg	48,0
Savukkeiksi käärittävä hienoksi leikattu tupakka	4.	39,00/kg	52,0
-- Savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vähimmäisvero	4A.	151,00/kg	—
Savukepaperi	5.	—	60,0
Muu tupakkaa sisältävä tuote	6.	—	60,0
Sähkösavukeneste			
-- nikotiinipitoinen	7.	0,30/ml	—
-- nikotiiniton	7A.	0,30/ml	—

VEROTAULUKKO C Sovelletaan 1.1.–30.6.2019

Tuote	Tuote-ryhmä	Euroa/yksikkö	Prosenttia vähittäismyyntihinnasta
Savukkeet	1.	62,25/1000 kpl	52,0
-- Savukkeiden vähimmäisvero	1A.	260,50/1000 kpl	—
Sikarit ja pikkusikarit			
-- Sikarit	2.	0,02/kpl	34,0
-- Sikareiden vähimmäisvero	2A.	0,26/kpl	—
-- Pikkusikarit	2B.	0,02/kpl	34,0
-- Pikkusikareiden vähimmäisvero	2C.	0,26/kpl	—
Piippu- ja savuketupakka	3.	56,50/kg	48,0
Savukkeiksi käärittävä hienoksi leikattu tupakka	4.	41,75/kg	52,0
-- Savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vähimmäisvero	4A.	158,75/kg	—
Savukepaperi	5.	—	60,0
Muu tupakkaa sisältävä tuote	6.	—	60,0
Sähkösavukeneste			
-- nikotiinipitoinen	7.	0,30/ml	—
-- nikotiiniton	7A.	0,30/ml	—

VEROTAULUKKO D Sovelletaan 1.7.2019 lukien

Tuote	Tuote-ryhmä	Euroa/yksikkö	Prosenttia vähittäismyyntihinnasta
Savukkeet	1.	66,50/1000 kpl	52,0
-- Savukkeiden vähimmäisvero	1A.	273,00/1000 kpl	—

HE 25/2019 vp

Sikarit ja pikkusikarit			
-- Sikarit	2.	0,025/kpl	34,0
-- Sikareiden vähimmäisvero	2A.	0,27/kpl	—
-- Pikkusikarit	2B.	0,025/kpl	34,0
-- Pikkusikareiden vähimmäisvero	2C.	0,27/kpl	—
Piippu- ja savuketupakka	3.	61,50/kg	48,0
Savukkeiksi käärittävä hienoksi leikattu tupakka	4.	44,50/kg	52,0
-- Savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vähimmäisvero	4A.	166,50/kg	—
Savukepaperi	5.	—	60,0
Muu tupakkaa sisältävä tuote	6.	—	60,0
Sähkösavukeneste			
-- nikotiinipitoinen	7.	0,30/ml	—
-- nikotiiniton	7A.	0,30/ml	—

Ehdotus

VEROTAULUKKO A
Sovelletaan 1.1.–30.6.2020

Tuote	Tuote-ryhmä	Euroa/yksikkö	Prosenttia vähittäismyyntihinnasta
Savukkeet	1.	69,75/1000 kpl	52,0
-- Savukkeiden vähimmäisvero	1A.	282,75/1000 kpl	—
Sikarit ja pikkusikarit			
-- Sikarit	2.	0,03/kpl	34,0
-- Sikareiden vähimmäisvero	2A.	0,28/kpl	—
-- Pikkusikarit	2B.	0,03/kpl	34,0
-- Pikkusikareiden vähimmäisvero	2C.	0,28/kpl	—
Piippu- ja savuketupakka	3.	65,00/kg	48,0
Savukkeiksi käärittävä hienoksi leikattu tupakka	4.	46,50/kg	52,0
-- Savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vähimmäisvero	4A.	173,50/kg	—
Savukepaperi	5.	—	60,0
Muu tupakkaa sisältävä tuote	6.	—	60,0
Sähkösavukeneste			
-- nikotiinipitoinen	7.	0,30/ml	—
-- nikotiiniton	7A.	0,30/ml	—

VEROTAULUKKO B
Sovelletaan 1.7.–31.12.2020

Tuote	Tuote-ryhmä	Euroa/yksikkö	Prosenttia vähittäismyyntihinnasta
Savukkeet	1.	73,00/1000 kpl	52,0
-- Savukkeiden vähimmäisvero	1A.	292,50/1000 kpl	—
Sikarit ja pikkusikarit			
-- Sikarit	2.	0,035/kpl	34,0
-- Sikareiden vähimmäisvero	2A.	0,29/kpl	—
-- Pikkusikarit	2B.	0,035/kpl	34,0
-- Pikkusikareiden vähimmäisvero	2C.	0,29/kpl	—
Piippu- ja savuketupakka	3.	68,50/kg	48,0
Savukkeiksi käärittävä hienoksi leikattu tupakka	4.	48,50/kg	52,0
-- Savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vähimmäisvero	4A.	180,50/kg	—
Savukepaperi	5.	—	60,0
Muu tupakkaa sisältävä tuote	6.	—	60,0
Sähkösavukeneste			
-- nikotiinipitoinen	7.	0,30/ml	
-- nikotiiniton	7A.	0,30/ml	

VEROTAULUKKO C
Sovelletaan 1.1.–30.6.2021

Tuote	Tuote-ryhmä	Euroa/yksikkö	Prosenttia vähittäismyyntihinnasta
Savukkeet	1.	76,25/1000 kpl	52,0
-- Savukkeiden vähimmäisvero	1A.	302,25/1000 kpl	—
Sikarit ja pikkusikarit			
-- Sikarit	2.	0,04/kpl	34,0
-- Sikareiden vähimmäisvero	2A.	0,30/kpl	—
-- Pikkusikarit	2B.	0,04/kpl	34,0
-- Pikkusikareiden vähimmäisvero	2C.	0,30/kpl	—
Piippu- ja savuketupakka	3.	72,00/kg	48,0
Savukkeiksi käärittävä hienoksi leikattu tupakka	4.	50,50/kg	52,0
-- Savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vähimmäisvero	4A.	187,50/kg	—
Savukepaperi	5.	—	60,0
Muu tupakkaa sisältävä tuote	6.	—	60,0
Sähkösavukeneste			
-- nikotiinipitoinen	7.	0,30/ml	
-- nikotiiniton	7A.	0,30/ml	

VEROTAULUKKO D
Sovelletaan 1.7.2021 lukien

Tuote	Tuote-ryhmä	Euroa/yksikkö	Prosenttia vähittäismyyntihinnasta
Savukkeet	1.	79,50/1000 kpl	52,0
-- Savukkeiden vähimmäisvero	1A.	312,00/1000 kpl	—
Sikarit ja pikkusikarit			
-- Sikarit	2.	0,045/kpl	34,0
-- Sikareiden vähimmäisvero	2A.	0,31/kpl	—
-- Pikkusikarit	2B.	0,045/kpl	34,0
-- Pikkusikareiden vähimmäisvero	2C.	0,31/kpl	—
Piippu- ja savuketupakka	3.	75,50/kg	48,0
Savukkeiksi käärittävä hienoksi leikattu tupakka	4.	52,50/kg	52,0
-- Savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vähimmäisvero	4A.	194,50/kg	—
Savukepaperi	5.	—	60,0
Muu tupakkaa sisältävä tuote	6.	—	60,0
Sähkösavukeneste			
-- nikotiinipitoinen	7.	0,30/ml	
-- nikotiiniton	7A.	0,30/ml	